

Upravni odbor Hrvatske udruga priređivača igara na sreću (HUPIS), na sjednici održanoj 8. svibnja 2018. godine, donio je:

ETIČKI KODEKS

STRUKOVNE UDRUGE HUPIS

I UVOD

Cilj ovog Etičkog kodeksa je poticati razumijevanje i prihvaćanje temeljnih načela moralnog ponašanja te njegovu primjenu u specifičnom kontekstu igara na sreću. Kako je područje etike šire od zakonskog, Etički kodeks će afirmirati i promicati vrijednosti koje su specifične za osjetljivo područje igara na sreću u najširem smislu, a koje nisu u dovoljnoj mjeri ugrađene u postojeću zakonsku regulativu.

HUPIS ima obvezu pružiti nužne uvjete kako bi svi članovi strukovne udruge HUPIS mogli biti upoznati s Etičkim kodeksom. Nepoznavanje ili nerazumijevanje etičkih standarda ne može biti opravdanje za neetično ponašanje.

HUPIS će stoga utvrditi proceduru u slučajevima povreda načela ili sumnje u povredu načela koje sadržava ovaj Etički kodeks te ustanoviti Etičko povjerenstvo i osigurati uvjete za njegov rad.

Svim članovima strukovne udruge HUPIS na taj način će biti omogućeno pravično i jednakopravno realiziranje procedure pritužbe i jednakopravan status prilikom ustanovljavanja opravdanosti eventualnih pritužbi o povredi odredaba Etičkog kodeksa.

Etički kodeks predstavlja primarni, temeljni sustav etičkih i moralnih pravila udruge, te nadopunjuje odredbe propisa Republike Hrvatske i ostalih internih akata udruge, poglavito Statuta. HUPIS očekuje od svojih članova da se i u situacijama koje nisu posebno regulirane Etičkim kodeksom ponašaju transparentno, pošteno i profesionalno, u skladu s najvišim standardima odgovornog ponašanja.

II TEMELJNA NAČELA

1. Jednakost i pravednost

Svaki član strukovne udruge HUPIS treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da se isključi svaka diskriminacija, uznemiravanje ili iskorištavanje. Članovi strukovne udruge HUPIS ne smiju zlouporabiti svoj položaj i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi poremete odnose unutar strukovne udruge. Članovi su dužni prijaviti svaku situaciju stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa u odnosu na njih same ili u odnosu na ostale članove udruge. Svim članovima moraju biti osigurani jednaki uvjeti ostvarivanja prava i izvršavanja obveza.

2. Profesionalni odnosi u strukovnoj udruzi

Od članova strukovne udruge HUPIS očekuje se da odgovorno, savjesno i etički besprijeckorno ispunjavaju sve svoje obveze prema strukovnoj udruzi te da u svojem djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, ljubaznosti i socijalne osjetljivosti.

Svi članovi trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim međusobnim odnosima te težiti povećanju dobrobiti za struku u cjelini. Od svih članova strukovne udruge HUPIS očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u aktivnostima koje će dugoročno donijeti korist za strukovnu udruhu i zajednicu.

3. Poštivanje zakona i procedura

Od svih članova očekuje se poštivanje svih zakona, pravilnika, odredbi i pravila koje se tiču njihovih obveza kao ovlaštenih koncesionara.

HUPIS ima obvezu osigurati nužne informacije za upoznavanje članova sa svim relevantnim propisima koja se tiču njihovih obveza.

HUPIS će u skladu s mogućnostima za svoje članove organizirati i edukacije na aktualne teme.

HUPIS će svim članovima strukovne udruge HUPIS osigurati jednakopravno realiziranje procedure pritužbe i jednakopravan status u proceduri ispitivanja povreda odredbi Etičkog kodeksa.

4. Zaštita reputacije udruge i ostalih članova

Članovi udruge se moraju suzdržati od bilo kakvog izražavanja koje može imati negativan utjecaj na reputaciju udruge ili ostalih punopravnih članova udruge. HUPIS očekuje da se njeni članovi ponašaju, u skladu i na način koji je dostojan etičkih načela udruge, a osobito kada se njihove aktivnosti ili oni sami mogu povezati na bilo koji način s udrugom ili kada može izgledati da oni djeluju ili iznose mišljenja u ime udruge i/ili drugih članova. Članovi ne smiju koristiti svoje pravo izražavanja na bilo koji način koji šteti reputaciji udruge, i njenih članova, ili njenim zakonitim gospodarskim ili organizacijskim interesima.

5. Opredijeljenosti za mirno rješavanje sporova

Članovi udruge i sama udruga će pri rješavanju internih i eksternih neslaganja, sukoba ili sporova, bilo ugovornih bilo izvan-ugovornih, kada je to god moguće i opravdano, dati prednost praksi njihovog rješavanja na miran način, izravnim pregovorima, mirenjem (medijacijom) ili na drugi sličan izvansudski način. Udruga i njeni članovi opredijeljeni su za poslovnu suradnju, pouzdano partnerstvo, otvorenost u komunikaciji te ranom, izravnom i odgovornom pristupu pri rješavanju mogućih nerazumijevanja i različitih tumačenja koja nastanu u međusobnom radu i poslovanju.

III OPĆI ETIČKI STANDARDI

1. Objektivnost i nepristranost

Članovi ne smiju dopustiti da preduvjerena i predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost prema pojedincu. Treba inzistirati na nepristranom stavu, posebice kada su u pitanju prava pojedinaca ili manjinskih skupina.

2. Uznemiravanje

U cilju punog uvažavanja ljudskog dostojanstva prema svakom pojedincu, svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obavezama, godinama, invalidnosti, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivom. Prema ovom Etičkom kodeksu, uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi takvo da ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe. Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, ne-verbalni ili fizički kao i stvaranje ili pridonošenja stvaranju neugodnih i neprijateljskih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju ili ponižavaju. Alkoholiziranost ili padanje pod utjecaj drugih štetnih sredstva ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkog kodeksa.

3. Iznuda

Nedopustiv je i bilo kakav oblik verbalne ili neverbalne, fizičke ili psihičke prisile prema članovima udruge, članovima tijela udruge, poslovnim suradnicima ili zaposlenicima HUPIS-a, hrvatskom ili stranom javnom službeniku/dužnosniku, političkoj stranci ili stranačkom dužnosniku/kandidatu kako bi se zadobila poslovna ili druga prednost.

4. Podmićivanje i korupcija.

HUPIS strogo zabranjuje primanje/davanje mita. Mito predstavlja direktno ili indirektno nuđenje, obećanje, davanje, primanje neprikladne novčane ili kakve druge prednosti hrvatskom ili stranom javnom službeniku/dužnosniku, političkoj stranci ili stranačkom dužnosniku/kandidatu, direktoru, članovima upravnih ili nadzornih tijela ili zaposlenicima trgovačkih društava, a sve to kako bi se zadobila poslovna ili druga neprilična prednost, primjerice u vezi sa pogodovanjem pri natjecajima, dobivanja raznih dozvola i licenci, porezima, pravnim ili zakonodavnim procedurama.

IV PROFESIONALNI ETIČKI STANDARDI

A) OPĆENITO

1. Obveza je članova strukovne udruge HUPIS osigurati uvjete koje svim zaposlenicima jamče podjednaku mogućnost stručnog usavršavanja i napredovanja.
2. Obveza članova strukovne udruge HUPIS je osigurati svim osobama (gostima svojih poslovnica) jednak tretman .
3. Članovi strukovne udruge HUPIS dužni su poštivati dignitet svojih kolega iz struke, zaposlenika i svih osoba koje borave u njihovim poslovnicama.
4. Svi članovi strukovne udruge HUPIS trebaju osigurati kontinuirano usavršavanje svojih zaposlenika i ustrajati na unapređivanju razine vlastitog znanja i stručnosti unutar područja djelovanja struke.
5. Svi članovi strukovne udruge HUPIS trebaju skrbiti o optimalnim uvjetima za rad svojih zaposlenika i za boravak svojih gostiju u poslovnicama u kojima priređuju igre na sreću.
6. Obveza članova strukovne udruge HUPIS davanje je svog materijalnog doprinosa za rad udruge, kroz članarinu iz koje se financiraju aktivnosti udruge.

B) DIGNITET STRUKE, ČUVANJE PODATAKA I JAVNO ISTUPANJE

1. Svi članovi strukovne udruge HUPIS obvezni su podržavati zajednička nastojanja udruge u cilju promicanja djelatnosti s kojom se udruga bavi, a naročito su obvezni sudjelovati u predlaganju novih zakonskih i podzakonskih akata čijim bi se uvođenjem unaprijedio i poboljšao položaj struke u RH.
2. Nedopustivim se smatra odstupanje, namjerno ili zbog zanemarivanja, od prihvaćenih standarda propisanih ovim Etičkim kodeksom, kao i odstupanje od pridržavanja zakonskih i podzakonskih normi.
3. Nedopustivim se smatra i bilo kakvo krivotvorenje ili preuzimanje vrijednosti drugih bez njihovog znanja ili odobrenja, a namjerno pomaganje pri tome smatra se neetičnim i ne odobrava se.
4. Od člana strukovne udruge HUPIS očekuje se da navede sve sudionike u procesu nastajanja nepravilnosti koje štete ugledu struke ili remete međusobne odnose članova.
5. Članovi strukovne udruge HUPIS trebaju izbjegavati sukobe interesa.
6. Svi članovi strukovne udruge HUPIS dužni su čuvati podatke o osobama, do kojih su došli kroz redoviti rad u stuci kao i kroz rad udruge, a sve u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.
7. Članovi strukovne udruge HUPIS ne smiju se koristiti povjerljivim informacijama za svrhe koje ne odgovaraju njihovoj namjeni.

8. Svi članovi strukovne udruge HUPIS moraju štiti tajnost podataka kojima imaju dostup temeljem svoje pozicije, a tajnost kojih se smatra od interesa za strukovnu udruhu ili zaštitu prava članova udruge.

9. HUPIS je udruha svjesna svoje društvene odgovornosti i podupire pravo članova strukovne udruge HUPIS na javno istupaju i iznose svoje osobne stavove koje uključuje nastupe pred publikom i u medijima kao i druge oblike angažiranja koji ne štete dobrobiti strukovne udruge.

10. Javno istupati u ime strukovne udruge HUPIS mogu samo ovlašteni članovi i članovi i osobe (fizičke i pravne) koji su dobile pismenu ovlast od tijela udruge HUPIS. U svim oblicima javnih nastupa i angažmana u kojima članovi strukovne udruge HUPIS predstavljaju udruhu i njen rad osobito se očekuje postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

C) DOP I ZAŠTITA KORISNIKA USLUGA

1. U interesu razvoja društveno odgovornog priređivanja igara na sreću (DOP) kao važnog segmenta priređivanja igara na sreću svi članovi strukovne udruge HUPIS dužni su se pridržavati zakonskih i podzakonskih odredbi kojima je ovo područje djelovanja uređeno.

2. U cilju podizanja kvalitete svojih usluga svi članovi strukovne udruge HUPIS dužni su osigurati dostupnost informacijama i promidžbenim materijalima, koji goste njihovih poslovnica, upozoravaju na opasnost od prekomjernog igranja igara na sreću.

3. U cilju zaštite maloljetnih osoba članovi strukovne udruge HUPIS, naročito su dužni, provoditi sve propisane mjere kojima se zabranjuje igra maloljetnim osobama.

4. Članovi strukovne udruge HUPIS dužni su sudjelovati u edukativnim akcijama koje organizira HUPIS, a čiji je cilj upozoravanje maloljetnih osoba na opasnost od prekomjernog igranja igara na sreću.

5. Svi članovi strukovne udruge HUPIS obvezni su na vidljivom mjestu istaknuti informaciju o postojanju besplatne telefonske linije za korisnike koja je namijenjena za pomoć igračima koji imaju problema s prekomjernim igranjem igara na sreću.

6. Svi članovi strukovne udruge HUPIS obvezni su sudjelovati u financiranju besplatne telefonske linije za korisnike koja služi za pomoć igračima koji imaju problem sa pretjeranim igranjem igara na sreću.

7. Svi članovi strukovne udruge HUPIS dužni su kroz aktivnost u udruzi podupirati rad udruha koje skrbe o zdravlju osoba koje imaju probleme sa pretjeranim igranjem igara na sreću.

8. Svi članovi strukovne udruge HUPIS dužni su u svojim poslovnicama na vidnom mjestu postaviti satove primjerene veličine kako bi igrači mogli pratiti vrijeme boravka u igri.

9. U slučaju osnovane sumnje ili saznanja o mogućim kršenjima zakonskih i podzakonskih akata članovi udruge moraju upozoriti ovlaštene institucije i Etičko povjerenstvo HUPIS-a

D) AKTIVNOSTI SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

1. U obavljanju svog posla članovi udruge dužni su poštivati odredbe navedene u Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Kaznenom zakonu, preporukama i smjernicama hrvatskih financijskih nadzornih tijela, preporukama FATF-a, relevantnim propisima Europske unije te internim aktima udruge.
2. Sprječavanje takvih radnji i poznavanje pozitivnih zakonskih propisa izuzetno je važno ne samo za drugu, već i s aspekta cjelokupne percepcije domaćeg tržišta priređivanja od igara na sreću.
3. U slučaju osnovane sumnje ili saznanja o mogućim kršenjima zakonskih i podzakonskih akata članovi udruge moraju upozoriti ovlaštene institucije i Etičko povjerenstvo HUPIS-a

E) ODGOVORNOST PREMA STRUKOVNOJ UDRUZI

Rad i djelovanje članova strukovne udruge HUPIS trebaju u najvećoj mogućoj mjeri doprinositi ostvarenju zadaće strukovne udruge. Članovi strukovne udruge HUPIS trebaju naročito skrbiti o interesima struke. U tom smislu ne odobrava se:

- namjerno ometanje aktivnosti koje HUPIS provodi ili podupire,
- lobiranje u cilju stvaranja privilegirane pozicije pojedinaca i skupina neovisno o objektivnim profesionalnim i drugim kriterijima,
- upotreba imovine HUPIS ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke ili religijske svrhe bez posebnog odobrenja,
- poticanje drugih članova na nepoštivanje pravila struke,
- namjerno predstavljanje osobnih stavova kao službenog stava strukovne udruge HUPIS radi stjecanja osobne koristi,
- korištenje imena ili logotipa udruge za privatne djelatnosti kako bi stvorili dojam strukovnog autoriteta.

V OBVEZE UDRUGE

1. Financijsko izvješćivanje

Udruga priprema, predstavlja i objavljuje svoja financijska izvješća u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima i važećim zakonskim propisima. Izvješća moraju sadržavati financijski položaj udruge te pregled svih utrošenih sredstava.

2. Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja

HUPIS se suzdržava od bilo kojeg ponašanja koje bi moglo dovesti do ograničavanja konkurencije na tržištu. Takvo ponašanje može uključiti, između ostalog, ulaženje u nepošteno tržišno natjecanje (na način koji krši ili ugrožava zakonske interese klijenata, konkurenata i/ili partnera); davanje ili prihvaćanje prijedloga za dogovor o cijenama, dijeljenje tržišnih informacija koje utječu na konkurenciju ili podjela tržišta i klijenata (kartelski sporazum); i raspravu o pitanjima od značaja s aspekta ograničavanja konkurencije (npr. cijene, politike cijena, troškovi, marketinške strategije). U obavljanju svojih svakodnevnih aktivnosti koje uključuju konkurente, članove i poslovne partnere udruge, radnici te izabrani članovi pojedinih tijela udruge moraju se ponašati na način da su svoje odgovornosti sukladno Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja.

3. Povjerljivost

Jedan od ključnih uvjeta za održavanje povjerljivog odnosa između udruge i njezinih članova je stroga zaštita poslovnih tajni te povjerljivih podataka koji se odnose na članove udruge. HUPIS dosljedno čuva poslovne tajne te podatke o svojim članovima. Radnici su dužni poštovati obvezu čuvanja povjerljivosti podataka i nakon prestanka obnašanja njihovih položaja ili prestanka radnog odnosa u udruzi. Radnici se moraju suzdržati od formalne ili neformalne razmjene svih podataka koji se odnose na poslovanje i aktivnosti udruge u slučajevima u kojima to nije nužno za redovito poslovanje niti je povezano sa zadaćama radnika.

4. Kultura dijaloga i timski rad

Svi zaposlenici i izabrani članovi pojedinih tijela udruge zaslužuju radno okruženje u kojem se osjećaju poštovani, zadovoljni i cijenjeni u svom poslu. Stoga se interna politika HUPIS-a prema svojim zaposlenicima i članovima temelji na stvaranju radnog okruženja koje podržava iskrenost, cjelovitost, poštovanje, povjerenje i odgovornost. Provedba istog prvenstveno je u rukama rukovodstva udruge ali i na svakom pojedinom radniku. U obavljanju poslova zaposlenici i članovi su dužni međusobno se pomagati, razmjenjivati znanje, mišljenja i informacije. Svoje nesuglasice radnici su dužni rješavati

objektivno, odajući jedan drugome dužno poštovanje. HUPIS potiče rješavanje svih sporova i nesuglasica mirnim putem.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Etičko povjerenstvo je neovisno tijelo nadležno za promicanje etičkih načela u udruzi te između članova udruge, a imenuje ga Upravni odbor HUPIS-a odlukom, sukladno Statutu, na vrijeme od dvije (2) godine. Odluka mora biti potpisana od članova izabranog povjerenstva čime oni daju suglasnost biti članovima istog. Etičko povjerenstvo sastoji se od 3 člana, predsjednika i dva člana izabranih od strane Upravnog odbora. Etičko povjerenstvo ne mogu činiti članovi Upravnog odbora HUPIS-a niti predstavnici članova o čijem se predmetu raspravlja. U takvom će slučaju sukoba interesa Upravni odbor imenovati *ad hoc* člana povjerenstva samo za taj konkretni predmet.

Konstituirajuću sjednicu Etičkog povjerenstva saziva tajnik Hrvatske udruge priređivača igara na sreću, saziva Etičko povjerenstvo prema potrebi, sudjeluje u radu, koordinira te tehnički podupire rad povjerenstva. Tajnik udruge također usklađuje dinamiku rada povjerenstva sa zahtjevima Upravnog odbora udruge te prema potrebi poziva članove etičkog povjerenstva na sjednice Upravnog odbora.

Etičko povjerenstvo se za potrebe svog rada financira iz sredstava udruge.

O pokretanju postupka u svezi povrede načela ovog Etičkog kodeksa odlučuje Etičko povjerenstvo na temelju vlastite inicijative ili na inicijativu članova ili drugih zainteresiranih osoba koje smatraju da su prekršene odredbe ovoga Etičkog kodeksa. Etičko povjerenstvo može u bilo kojem trenutku za pojedino pitanje sazvati i predsjednik udruge i/ili glavni tajnik udruge.

Etičko povjerenstvo provjerava poštivanje i pridržavanje kodeksa te ima pravo izlaska na teren za te potrebe. Etičko povjerenstvo donosi mišljenja i preporuke samostalno i neovisno. Etičko povjerenstvo donosi i prijedloge odluka koje Upravni odbor udruge ima razmotriti i potvrditi.

U slučaju povreda načela ovoga kodeksa Etičko povjerenstvo obavještava Upravni odbor HUPIS.

Ako je povredom ovoga kodeksa došlo do povrede zakona, Upravni odbor strukovne udruge HUPIS će u roku od 15 dana od dostave obavijesti, o tome izvijestiti nadležno tijelo.

HUPIS će omogućiti potpisivanje ovog Etičkog kodeksa svim članovima koji svojim potpisom potvrđuju njegovo prihvaćanje što ih svrstava u red priređivača igara na sreću čije će poslovnice nositi naljepnicu-amblem **RG** (responsible gaming) posebno dizajnirane za tu svrhu, a koju će HUPIS putem Etičkog povjerenstva dodjeljivati članovima na sjednici Skupštine koji su barem jednu godinu, svoje obveze izvršavali sukladno ovom Etičkom kodeksu. Isticanje Amblema je moguće i zabraniti ukoliko je došlo do povrede kodeksa i utvrđenja istog u postupku pred Etičkim povjerenstvom.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja od strane Upravnog odbora udruge.

U Zagrebu 8.5.2018.

za HUPIS, predsjednik Zdenko Tomić

